

Kupujte VOJNE BONDE!
Najstarejši slovenski dnevnik v Ohio
Oglasi v tem listu so uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

Kupujte VOJNE BONDE!
The Oldest Slovene Daily in Ohio
Best Advertising Medium

VOLUME XXVI.—LETO XXVI.

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY (TOREK), JANUARY 5, 1943.

ŠTEVILKA (NUMBER) 2

FRANCOZI V SEVERNI AFRIKI ODBILI NEMŠKO-LAŠKI NAPAD

Francozi so imeli na razpolago ameriško orožje za uničevanje tankov. — Sporazum vseh Francozov nujno potreben.

RAZGOVORI MED GIRAUDOM IN ZASTOPNIKI DE GAULLE-A

Zavezniški glavni stan v severni Afriki, 4. januarja. — Francozke čete, ki so imele na razpolago ameriško orožje za uničevanje tankov, so strle danes silen napad nemških in italijanskih tankov na svoje pozicije pri Fondouku.

Cete osišeča so napadle s tridesetimi ali štiridesetimi nemškimi tanki, toda njihov napad je bil odbit.

Akcija ameriških čet

Iz francoskega poročila, ki naznanja, da so Francozi odbili napad s pomočjo Amerikancev, je razvidno, da so bile ameriške čete zdaj prvič v akciji na tem sektorju. — Francozi so zajeli nekaj nemških in italijanskih ujetnikov.

Z libijske fronte ni poročil

Z libijske fronte v severni Afriki ni danes nobene oficijelne vesti, vendar se sodi, da se je del bežeče armade maršala Ro-

"Rekonstrukcija" jugoslovanske vlade; Slovenci smo prišli z dežja pod kap

Ninčić je sel. — Ministrov Snoja in Kosanovića ni več v novem kabinetu. — Kaj pa zastopniki Jugoslavije v inozemstvu, ki so zastopali še nacifasistične režime?

LONDON, 3. januarja. — Jugoslovanska vlada v Londonu, je bila rekonstruirana v toliko, da je premier Slobodan Jovanović, ki je ostal še nadalje ministrijski predsednik, prevzel tudi listnično ministrstvo notranjih in zunanjih zadev. Dosedanji minister zunanjih zadev Nenčić ni več v vladi.

Ostali kabinet je formiran takole:

Rekonstruiran kabinet

Podpremier in minister pošte, telegrafa in telefona — dr. Juraj Krnjević.

Podpremier in minister javnih del — dr. Miha Krek.

Minister armadne, mornariške in zračne sile — general Draža Mihajlović.

Minister financ in trgovine — dr. Juraj Sutej.

Minister prosvete — Miloš Trifunović.

Minister komunikacij — Milan Grol.

Minister pravosodja, kmetijstva, živil in rekonstrukcije — dr. Milan Gavrilović.

Minister socialne politike in narodnega zdravstva — dr. Srdjan Budisavljević.

Minister šum in rud — Jovan Banjanin.

Slovenci imamo še manj kot prej

V poročilu je rečeno, da so v novi vladi zastopniki vseh političnih strank, kar pa ni res. Slovence zastopa na primer dr. Miha Krek, predsednik Slovenske ljudske stranke, s katerim se ne strinjajo niti vsi pristaši njegove lastne stranke, kamli oni Slovenci, ki so pristaši drugih strank.

Ministra Snoja ni več v vladi, tako da imajo Slovenci v splošnem zdaj v nji še manj zastopstva kakor so ga imeli doslej. Prav tako ni več v vladi dr. Sava Kosanovića, iskrenega in ju-

Osem japonskih rušilcev pri Guadalcanalu

Nekaterim rušilcem se je najbrže posrečilo izkrcati na otoku potrebnosti in ojačenja.

Glavni stan generala MacArthurja, Avstralija, 5. januarja. — Zavezniški bombniki so pričeli z ofenzivo proti Sanamandi, zadnjemu japonskemu oporišču na Papui, dočim se je pričelo istočasno pregrupiranje kopnih čet za vsesplošen napad.

Zavezniško vojaštvo je očistilo Buna okraj zadnjih Japoncev, katerih je bilo pobitih izza četrtka nad 800.

V ponedeljek so zavezniški bombniki napadli letališče v Lae na Novi Gvineji, 160 milj severnozapadno od Sananande, kjer so bila uničena tri japonska letala.

WASHINGTON, 4. januarja. — Komunikacije mornariškega departamenta naznanja, da je priplulo pred Guadalcanal osem japonskih rušilcev v prizadevanju, da izkrcajo tam svojemu težko preizkušnemu moštvu ojačenja in potrebščine. Japonske rušilce so napadle ameriške torpedovke, ki so s torpedi poškodovale tri ali štiri rušilce, vendar pa se sodi, da se je nekaterim rušilcem posrečilo izkrcati zaloge in morda celo ojačenja.

Nov grob

Včeraj ob 5:30 uri popoldne je naglo preminil poznani rojak John Fortuna, p. d. Popotnik, v starosti 68 let. Pokojni je bil doma iz št. Vida pri Zatičju na Dolenjskem, odkoder je prišel semkaj pred 43. leti. Bil je eden prvih slovenskih naseljencev v Maple Heights. Vsa leta je delal pri American Steel and Wire Co., dokler ni šel v penzijo. Bil je član društva "Dom" št. 25 D. Z. in društva "Čas" št. 460 SNPJ. Trukaj zapuška žalujoče hčere: Mary, poročena Filipa, Anno poročena Bob in Dorothy poročena Poničkar, sinove Louisa, korporala Josepha in Pvt. Benjamina, vnuke ter več bližnjih sorodnikov. Pogreb se bo vršil v petek zjutraj ob 8:15 uri iz hiše žalosti na 5144 Miller Ave. v cerkev sv. Lovrenca in nato na Calvary pokopališče, pod vodstvom Louis L. Ferfolia pogrebnega zavoda. Bodi mu ohranjen blag spomin, preostalih pa naše sožalje!

Seja JPO za okrožje SDD

Člane kot odbor postojanke št. 35 JPO,SS na Waterloo Rd. se obvešča, da se nočijo, 5. januarja vrši seja v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Pričetek ob 8. uri. Prošeni so vsi stari zastopniki in odbor, da se udeležijo, ker to je zadnja seja pred skupno sejo novoizvoljenih zastopnikov za leto 1943. Seja bi se morala vršiti zadnji torek, toda je bilo tajniško vsled preobilice dela, nemožno sklicati jo. Obenem pa vsled praznikov je bolje za vse, da se jo je preložilo na teden pozneje. Opozarja se torej vse, da se navzoči.

Skupna seja se pa vrši dne 26. januarja. Društvene tajnike se prosi, da če se niso poslali pooblastil novoizvoljenih zastopnikov, da to nemudoma izvrše. Takisto se prosi, da odadate vsoto, če je vaše društvo odobrilo v dar pomožni akciji.

Krožek št. 3 Prog. Slovenk

Članice krožka št. 3 Progresivnih Slovenk se opozarja, da se bo v sredo večer vršila redna mesečna seja v Slov. društvenem domu na Recher Ave.

Kdo bo Crownov naslednik? - Redistrikcija vard

Mesto bo razdeljeno v 29 vard, kar pomeni, da bodo štirje councilmani izgubili dobre službe.

Ker se mestni svetovaleci (councilmani) snoči niso mogli zediniti glede naslednika bivšega councilmana Emila J. Crowna, so odložili zadevo, da nadomestijo z drugim councilmanom 31. mestno vardo.

Crown, ki je bil councilman 31. varde, je namreč resigniral, nakar je bil nemudoma zaprišežen kot ravnatelj mestnih utilitet, na katero mesto ga je imenoval župan L. Lausche.

Ker se bo mesto Cleveland redividiralo v 29 vard, to je, da se bo odpravilo štiri varde, je župan Lausche priporočil, naj bi se 31. vardo takoj sedaj absorbiralo. Odbor councilmanov, v čigar področje spada redistrikcija mestnih vard, se bo sestel v četrtek popoldne ob 2:30, da se bo posvetoval o tej zadevi.

Ko bo stvar enkrat odločena in izvedena, ne bo imelo mesto nič več 33, temveč samo 29 vard, kar bo pomenilo, da bodo štirje councilmani ob dobre službe.

Seja Prog. Slovenk

Nocoj, ob 8. uri, se vrši redna seja krožka št. 1 Progresivnih Slovenk. Nadzorni odbor se prosi, da pride ob 7. uri za pregled knjig. Po seji bo predaval o zanimivem predmetu dr. Opaskar. Članice so vabljeni, da se seje in predavanja udeležijo v čim večjem številu.

Himen

Zadnjo soboto sta se poročila Pvt. Anton Jevce, sin Mr. in Mrs. Jevce, Goller Ave., in Miss Eleanor Carich, najmlajša hčerka Mrs. Rose Carich, 14017 Hale Ave. Novoporočencema čestitamo in želimo vse najboljše v zakonskem življenju!

Našel denar

Mr. John Smuk, 1184 Norwood Rd., sporoča, da je včeraj našel majhno vsoto denarja na Norwood Rd. Kdor jo pogreša naj se zgleda na omenjenem naslovu popoldne.

NEKATERE NAPOVEDI ZA LETO 1943

Skoro vsi časniki, komentatorji in tudi vojaški izvedenci so si edini v tem, da bo Nemčija še letos prisiljena položiti orožje.

Ob novem letu se je oglašila več časnika, komentatorji, da je tudi avtentičnih vojaških in mornariških osebnosti, ki vse napovedujejo, že letošnje leto zmago zaveznikov. Jay Franklin, znani publicist, napoveduje za letošnje leto sledeče: Osišeč bo vrženo iz Severne Afrike, toda prvi poizkus invazije Evrope z onkraj Sredozemskega morja ne bo uspel.

Turčija bo vstopila v vojno

Turčija bo vstopila v vojno ob strani zavezniških narodov, in sicer v prvi vrsti z namenom, da prehitita Italina na Balkanu. Hitler bo tvegal še en gigantski udarec, nakar se bo zrušil. Angleške in ameriške čete se bodo izkrcale v severni Franciji, kjer bodo zadele samo na slaboten odpor, nakar bodo pregazile Nemčijo z Berlinom vred, ter dosegle reko Odre prej kakor bo prispela tja sovjetska armada.

Argentinski cigani podpirajo gen. Mihajlovića

Cigani ropajo živino ter pošiljajo izkupičke prodaje Mihajloviću, ki so ga izvolili za svojega častnega glavarja.

BUENOS AIRES, Argentina, 2. januarja. — Tisoče ciganov, ki žive na argentinskih pampah, je pričelo sistematično pleniti po velikih kmetijah onih argentinskih rančerjev, ki simpatizirajo z osišečem, katerim kraje govedo in drobnico, kar podajajo, izkupiček pa pošiljajo generalu Mihajloviću, voditelju jugoslovanskih četnikov. Tako je izjavil glavar argentinskih ciganov Nadry Viduanu.

Često se zgodi, da zasežejo pri enem samem podvigu po sto glav govedu, konj ali ovac. Ko živinorejci naznanijo stvar oblastim, so cigani z živino že davno za gorami. Viduanu je rekel, da so postali podvigi generala Mihajlovića legendarni med ciganskimi rodovi ter da se razpravlja o njih ob taboriščnih ognjih. Nekateri ciganski rodovi so izvolili Mihajlovića, o katerem pravijo, da se pretaka po njegovih žilah ciganska kri, za svojega častnega glavarja.

Podprimo borbo Amerike za demokracijo in svobodo sveta z nakupom vojnih bondov in vojno-varčevalnih znank!

Vile rojenice

Vile rojenice so se včeraj zjutraj zglasile pri družini Anton in Olga Debelak, 19210 Mohawk Ave., in pustile v spomin zaló hčerko — prvorojenko. Mati in deklica se nahajata v Mt. Sinai bolnišnici ter se dobro počutita. Mlada mamica je hči družine Mr. in Mrs. Matt Debevec, 1110 East 72 St. Čestitamo!

Hčerka umrla

Po dvo-mesečni bolezni je preminila staršev Pvt. Frank in Mary Lazar, 8919 St. Catherine Ave., hčerka Mary Ann, stara štiri mesece. Oče Frank se nahaja pri vojakih v Ft. Wayne, Ind. Pogreb se bo vršil iz Louis L. Ferfolia pogrebnega zavoda, 9116 Union Ave., v sredo popoldne ob 1. uri. — Naše sožalje!

RUSI SO ZAVZELI NADALJNO VELIKO NEMŠKO BAZO

Po srditih bojih je padlo v rusko oblast mesto Černikovskaja, kjer so Rusi zaplenili 2 milijona izstrelkov in 500,000 letalskih bomb.

NEMCI LAŽEJO, DA SO VELKJE LUKI ŠE VEDNO V NEMŠKIH ROKAH

Moskva naznanja danes v specialnem komunikatu zavzete velike nemške baze Černikovskaja in železniške postaje v Černikovsku, s katero operacijo so se še tesneje sklenile že druge kletke okoli 22 nemških divizij, ki tiče v Stalingradu in njegovi okolici. Černikovski leži okoli 100 milj zapadno od Stalingrada in približno 40 milj južno od Černikovskaje, ob Stalingrad-Lihajski železnici.

Ogromne zaloge plena Specialni komunikati naznanja, da so zaplenile sovjetske čete v Černikovskaji in njeni okolici ogromne zaloge plena, vstevši 17 letal, 2,000,000 izstrelkov, 500,000 letalskih bomb ter velike količine civilnih in vojnih potrebščin.

Na bojišču je obležalo nad tisoč ubitih nemških vojakov in uničenih je bilo 24 nemških tankov.

Vse ruske čete nadaljujejo z ofenzivami

Druge sovjetske čete, ki prodirajo južnozapadno in južno od Stalingrada, nadaljujejo s svojo

Nadaljen dokaz, da delujejo četniki za povratek predvojnega stanja v Jugoslaviji

Važen ukaz četniškega poveljnika, ki je prišel v roke partizanom. — Kmetje zapuščajo četniške vrste, ker uvidevajo, kam vodi ta pokret.

MOSKVA, 1. januarja. — Radio - postaja "Svobodna Jugoslavija" poroča, da je prišel v roke partizanov tekmo njihovih bojev v okolici Gračaca, važen dokument.

Ukaz majorja Tomaševića Radio-postaja naznanja: "V okolici Gračaca sodelujejo četniki z italijanskimi banditi v bojih proti partizanom. V teh bojih je prišel v naše roke ukaz, katerega je izdal in podpisal novo imenovani poveljnik četniške skupine v okolici Gračaca, bivši major jugoslovanske zračne sile Mihajl Tomašević. Demoralizacija v vrstah četnikov

"Ta ukaz zopet dokazuje dejstvo, da se je pojavila v vrstah četnikov popolna demoralizacija, da se bo Nemci ji ne bodo tega dovolili, dokler ne bo izgubljeno vse Sredozemlje. Tokio bo zopet bombardiran Japonska bo še vedno nadaljevala s svojo borbo, ko bo Nemčija že kapitulirala. Tokio bo zopet bombardiran. Rusija ne bo pričela z Japonsko vojno, razen če jo Japonska napade. Kitajska in Rusija se bosta zedinili ter nastopili v skupni fronti pri mirovni konferenci.

Strupeni plini Nemčija se bo pred svojimi razsuli poslala strupenih plinov. Španija bo ostala še nadalje na "fencu," razen če jo Hitler invadirira. C. I. O. in A. F. of L. se ne bosta združili, ker bo članstvo stavbinskih strok preprečilo vsak sporazum.

Kmetje so izprevideli, kam jih to gibanje vodi ter so obrnili četnikom hrbet. "V tem ukazu majorja Tomaševića čitamo sledeče: " 'Od tega dne dalje prevzemam na povelje iz glavnega stanja novo poveljstvo nad vsemi četniškimi odredi v okolici Gračaca. S tem ukazujem četnikom, ki so iz tega ali onega vzroka zapustili četniške vrste, da se vrnejo do 12. decembra nazaj s svojim orožjem in municijo.' "

Ta ukaz bivšega majorja zračne sile pa je ostal glas vpjočega v puščavi, ker nobenemu kmetu, ki je zapustil četnike, ne

ofenzivo ter zavzemajo vas za vasjo. Na centralni fronti, kjer so ruske čete na bojiščih dan zavzele Velke Luki, konsolidirajo zdaj Rusi svoje pozicije. Neka ruska edinica je vdrla v neki nadaljen kraj, kjer se bori zdaj z Nemci na mestnih ulicah. (Ta kraj bo najbrže Novosokolniki, ki leži ob Leningrad - Vitebsk železniški progi, 20 milj zapadno od Velke Luki.

Akcije ruskih partizanov

Pet in osemdeset milj južno od Velke Luki je nek partizanski odred iztiril tri nemške vojaške vlake.

Nemci se še zdaj ne drznejo priznati nemškemu narodu, da so Velke Luki padle v oblast Rusov, temveč trdijo po radiu, da Nemci še vedno odbijajo napade na to mesto. Dalje naglašajo Rusi laži nemškega vrhovnega poveljstva, ki je včeraj izjavilo, da so zapadno od Kaluge Nemci uničili en ruski bataljon. "Kaluga je že dolgo časa v ožadju ruskih armad," pravijo Rusi.

Značilni vzkliki Drugi del tega ukaza pa se glasi:

"Proti onim, ki se ne vrnejo do doletenega roka, se bo vodila borba na življenje in smrt, njihove rodbine bodo najstrožje kaznovane in njihovo premoženje bo zaplenjeno." Svoj ukaz zaključuje major Tomašević s sledečimi vzkliki: "Živel kralj Peter II! Živeli srbski četniki! Smrt partizanom!"

Kultura

Dramski zbor Ivan Cankar

Članom omenjenega zbora se naznanja, da se bo vršila redna mesečna seja v sredo večer, 6. januarja. Važno je, da je navzoč celotni zborov odbor. Nocoj in v petek večer se pa vrši vaja za angleško komično tridejanko "Professor Proposes." Igralci so prošeni, da vzamejo to naznanilo na znanje.

Napredne Slovenke

Članice društva Naprednih Slovenk št. 137 SNPJ so vabljeni na sejo v četrtek večer, 7. januarja, v običajnih prostorih. Posebno še so vabljene članice veseličnega odbora, ker bodo pregledale veselične račune in ker se bomo obenem pogovorile za prihodnjo veselico, ki se ima vršiti v soboto, 9. januarja. Zato ne pozabite v četrtek.

Kupujte vojne bonde in vojno-varčevalne znanke, da bo čimprej poraženo osišeč in vse, kar ono predstavlja!

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by

THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.

6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES (GENE NAROCNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
For One Year — (Za celo leto)\$6.50
For Half Year — (Za pol leta)3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece)2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
For One Year — (Za celo leto)\$7.50
For Half Year — (Za pol leta)4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece)2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
For One Year — (Za celo leto)\$8.00
For Half Year — (Za pol leta)4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

BORBA ZA NAČELA V JUGOSLAVIJI

Po mnenju urednikovega uvodnika v A. D., bi bila rešitev zamotanega položaja v Jugoslaviji prav tako lahka, kakor je lahka rešitev matematičnega "problema," da je dvakrat dve štiri. Zaveznikom ne bi bilo treba storiti drugega, kakor ukazati Moskvi, da odpokliče svoje politične komisarje (iz Jugoslavije), ki vodijo partizane, partizanom pa naj ukažejo, da se podvržejo enotnemu vrhovnemu poveljstvu Draže Mihajlovića.

Pa res: sijajna, naravnost fenomenalna ideja, ki bi se morala še davno zablistati v glavah zaveznikov. Čudno je le, ker je rešitev problema tako enostavna, da ne ukažejo Moskvi, da naj odpokliče svoje politične komisarje in partizanom, da se morajo podvreči Mihajloviću...

To bi se vse lahko zgodilo, če bi se partizani borili samo za to, za kar se bori Mihajlović: da se zapodi osiše iz dežele in da se ohrani kolikor toliko status quo: monarhijo in stari red z vsemi njegovimi značilnostmi: z diktaturami, glavnjaci, z izkoriščanjem delovnega ljudstva in z njegovim tradicionalnim sovraštvom do Sovjetske Rusije, ki so jo preperle jugoslovanske državniške mumijske priznane šele v trenutku, ko jim je tekla voda v grlo. Program partizanov pa je malce drugačen. Oni vedo, da ni izkoriščanja nič lažje prenašati, če so izkoriščevalci domači, namesto tuji tirani. Oni zahtevajo nov red, ki bo tak, da ne bodo velike ribe žrle malih rib. Partizani se borijo proti povratku predvojnih razmer ter proti povratku jugoslovanske zamejne vlade, ki je bila vlada nezmožnih klikarjev, argantov, apizarjev in kvizlingov, ki jih na važnih postojankah, kakor na primer v Washingtonu, še vedno zastopajo osebnosti, ki so zastopale prej vse jugoslovanske nacifašistične režime. Mar se je čuditi, če niso partizani, to je jugoslovansko LJUDSTVO, pripravljeni zamenjati svojega sedanjega jarma z onim, ki jih je že prej žulil vse od poroda jugoslovanske države?

Kakor želva, je tudi jugoslovanska vlada trdoživka ter ji je v glavnem na tem, da ohrani sebe in svoje interese, ki so v kapitalnem navskrižju z interesi jugoslovanskega ljudstva. Adamić pravi, da obstoja jugoslovanske vlade v glavnem iz osebnih simbolov celotne evropske izjalovitve, kar se je posebno razvidelo v letih 1937-40. Na vsem svetu ni skupine mož, ki bi bili zmetani skupaj za kakršen koli smoter in ki bi bili drug napram drugemu manj strpni kakor so člani jugoslovanske vlade. Med klikami so trenja in borbe, ki so brez vsakega pomena. Adamić priznava, da ta vlada kot celota ne bi bila tako brez moči, če ne bi živela v političnem vacuumu v Londonu, kjer je—dobesedno rečeno—ujetnica angleške vlade. Jugoslovanska vlada ne more storiti ničesar brez angleške odobritve. Jugoslovanska vlada je v taki moralni odvisnosti od angleške vlade, da se čisto boji storiti poteze v stvareh, s katerimi se popolnoma strinjata Churchill in Eden, glede katerih se poslužujejo jugoslovanski ministri na tistem takih izrazov, da se jih ne more ponoviti, dočim jih skrbi, če so njih hlače pravilno zlikane, kadar jih ta dva pokličeta na zunanji urad.

Zakaj zavezniki ne ukažejo Rusiji, naj odpokliče iz Jugoslavije svoje komisarje, partizanom pa, da naj se podvržejo Mihajloviću? Rusiji, ki mora vzdrževati vso silo nemških navalov, je na tem, da ostane trideset divizij, ki jih ima osiše v Jugoslaviji, še nadalje tam, mesto da bi bile poslone proti nji, toda ona ve, da teh divizij ne bodo zadržali v Jugoslaviji Mihajlovićevi četniki, ki so že leto dni relativno neaktivni, temveč partizani, ki se bore proti osišču na življenje iz smrti.

Rusija je bila pripravljena, sodelovati z jugoslovansko vlado. Lanskega maja je ruski zunanji komisar Molotov, preden je odpotoval v Washington, ponudil jugoslovanskemu zunanjemu ministru Ninčiču pakt sodelovanja med obema državama. Ninčič, ki je državnik preteklosti in ki se ne more vživeti v nove čase in razmere, je to ponudbo z ogorčenjem odklonil. Za božjo voljo, kaj bodo pa Angleži rekli?! — si je bržčas mislil. Ko pa je nato Rusija sklenila enak pakt z Anglijo in Českoslovaško, je hotel Ninčič ob vrnitvi Molotova iz Washingtona nanovo

načeti vprašanje pakta, toda bilo je prepozno. Molotovu je bila prva odklonitev dovolj in ni bil več pri volji razgovarjati se z Ninčičem.

Kužne bolezni v srednjem veku po naših krajih

Med najstrašnejše pojave v prejšnjih stoletjih spada tudi kuga. Dandanes si težko predstavljamo, kako strašna morilka je bila nekdanja kuga ali črna smrt, in kako so ljudje zatrepali, ko so zaslišali to besedo. Gotovo je spravila v prejšnjih stoletjih kuga mnogo več ljudi pod zemljo, kakor sovražni meč. Ni zastoj v litanijah prošnja: Kuge — reši nas o Gospod! Z imenom kuga pa so nekdanji zaznamovali celo vrsto nalezljivih bolezni, ki jih danes strogo ločimo, n. pr. črne koze, legar (tifus), razne vrste mrzlice in drugo. Vendar pa so se ljudje najbolj bali one kuge z oteklimi (buboni), ki jo še dandanes nazivamo s tem imenom in kateri so nekdanj zaradi črnih peg na koži rekli tudi "črna smrt." Prikazovala je se pod raznimi znamenji. Navadni začetek je bil, da je začela bolnika boleti glava, v prsni in trebuhu pa žgati, kakor ogenj. Vnele so se mu oči, jezik in grlo, in marsikdo je besnel od jeze. Bolnik je postal vse pobit, ne le od strahu pred grozno smrtjo, ampak tudi zato, ker se je vse kuhalo v njem, kakor bi gorele čutnice. Kmalu nato je dobil bolnik pod pazduhama, za ušesi, na vratu ali pod kolensima podolgaste, temnovišnjeve in zelo boleče otekline, iz katerih so se razvile velike bule (buboni), ki so navadno po smrti odpadle. Drugi bolniki so dobili mahoma po vsem životu bele mozoljaste, ki so v kratkem počrneli in žgali kot žareče oglje.

Kuga pa je napravljala še drugačne učinke. Eden se je dolgo krvavo potil, drugi se je zgrudil kakor od strele zadet in umrl na poti, zopet drugi je izdihnil, ko je hudo kihnil, in od tod je še danes navada pri kihanju vzkliniti: "Bog pomagaj!" Primerilo pa se je tudi komu, da so mu noge otele in odgnile. — Pa naj so bila znamenja še tako različna, posledice so bile skoraj vedno iste, namreč gotova smrt, ki je prišla čez nekaj dni ali celo v nekaj urah po strašnih mukah za ubogega bolnika. Prebolel je le malokdo, če so se kužne bule pravočasno srečno izgnajle.

Kužen mrlič je strašen. "Črna smrt" mu je pustila ostudne črne maroge na trupu in ga vsega spočila. Iz nosnic in ust mu je vrela črna kri in iz odprtih bul se mu je cedila smradljiva sokrvica. Kmalu je začel meso kipeti kakor kvas in razširjati tako grozen smrad, da živa duša ni mogla ostati blizu. Domači so brž najeli kakšnega pogumnega moža za pogrebca, ki je z dolgim železnim kavljem zavlekel truplo do jame, izkopane kje na vrtu ali drugod v bližini hiše ter mrliča potresel z živim apnom in ga zagrebel.

Včasih pa niti za drag denar ni bilo dobiti človeka, ki bi pokopal smradljive mrličje. Bolezen je bila tako nalezljiva, da je izumrla za enim bolnikom včasih cela hiša.

Tudi so trupla večkrat ležala nepokopana na polju ali po goščah, ali pa so gnila tedne in mesece po zapuščenih hišah. Včasih so take izumrle koče s človeškimi trupli kratko malo zažgali, da je vse skupaj zgorelo.

O vzrokih kuge so imeli tedanjí zdravniki, zvezdoslovci, modroslovci in tudi navadni ljudje zelo različna mnenja. Vse

ljudi. V naše kraje je prišla iz Italije in nastopila s tako silo, da so izumrle cele vase in da je po mestih v hišah le redek človek preostal. Zdravniška pomoč je bila brezuspešna. Prenehale so vse družinske in družabne vezi, ljudje so begali sem in tja skrbno se ogibajoč drug drugega, da bi se ne okužili. Prenehala je vsa trgovina in obrt ter cele pokrajine so ostale neobdelane.

Lahko si je misliti kako silno so pretresle te neizgovorne ljudske duše. Pojavile so se posledice, ki jih moramo deloma obsojati kot blodnje prestrašenega ljudstva. Velike neizgovorne, ki so zadale našo deželo v sredi 14. stoletja, nam prav živo predstavljajo, koliko beda in siromaštvo je mnogokrat trlo naše ljudstvo v srednjem veku, kajti vse te šibe niso prišle le enkrat, ampak so se mnogokrat ponavljale v večji ali manjši meri, dočim so dandanes skoraj neznane.

Iz petnajstega stoletja ni zanesljivih poročil; vemo le, da se je kuga večkrat pojavila tudi po naših krajih. Celjska kronika jo omenja leta 1449.

Po velikem potresu l. 1511 se je kuga pojavila na Kranjskem in najbrž je prišla v goste tudi l. 1529, ko je razsajala po bližnjem Štajerskem. Leta 1532 je obiskala grozna morilka Tolminko, in deset let pozneje je pravičnik Bog, kakor pravi Valvasor, zopet spustil dvojno šibo na Kranjsko: lakoto in kugo. Priletele je ogromna jata kobilic, ki so po vsej deželi obrale vse, kar je bilo zelenega. Spravile so se potem na kupe ter začele gniti in smrdeti. Ker ni ničesar zraslo, so ljudje gladovali in kobiličji smrad je povzročil kugo, ki je davila še l. 1543. Na Goriškem so jo bili že prosti in zato so dobro zavarovali mejo proti Kranjskemu. Vendar jo omenjajo l. 1533 tudi po Krasu. Ljudje so takrat cepali, kakor bilke pod koso.

Vnovič se je preselila iz Goriškega na Kranjsko l. 1563 in je hudo morila po Ljubljani. Gosposke so pobegnile v Kamnik. Naslednje leto so jo imeli v raznih krajih po Dolenjskem. Leta 1567 se je prikazala v Ptuj in v naslednjem desetletju je zopet večkrat morila po vsem Kranjskem. Škofja loka je imela svoje kužno leto 1582. Leto pozneje se je zopet pojavila v Ljubljani, kjer je pozimi opravljala svoje žalostne obiske. Spomladi l. 1586 se je začela širiti po vsem Štajerskem, zlasti po Dravskem polju in v Mariboru. Vlada je izdala stroge odredbe. Vsi semnji so bili po Štajerskem prepovedani.

Leta 1598 se je kuga najprej oglasila na Koroškem, odkoder jo je neki dijak zanesel v Ljubljano. Drugo leto so jo imeli že po vsem Kranjskem, Goriškem in mnogih krajih Štajerske. V Ljubljani je pobrala tudi več mestnih očetov in med njimi mestnega sodnika Ivana Albina ter njegovo soprogo. Še huje je gospodarila v Novem mestu, kjer je prebivalstvo skoraj čisto iztrebilo, in je rasla po puščenih ulicah in trgih trava.

Poslej je bilo po slovenskih deželah par desetletij mir. Leta 1624 so jo zanesli iz Ogrske in Varaždina v Ptuj, Kamnik in še nekatere druge kraje po Gorenjskem. Nastopno leto je po Gorenjskem ponehala, a klatila se je še par let po Dolenjskem in okoli Celja. V Ptuj je tako srašno gospodarila, da se tri leta nihče ni upal v mesto. Tudi Novo mesto je zopet silno trpelo ter skoro izumrlo v tistih letih. Leta 1631 so imeli kugo okoli Loža, tri leta pozneje pa v Idriji in Vipavi, od kod je šla na Goriško.

Najljutejše je napadla strašna morilka slovenske pokrajine

okoli l. 1645. Vse avstrijske dežele južno od Donave so takrat izgubile mnogo prebivalstva, tako Ogrska, Hrvatska, Goriška, Kranjska, Koroška in druge. Na Štajerskem je samo v celjski okolici spravila okoli 10.000 ljudi pod zemljo. Hudo je davila tudi v Ptuj in drugih krajih Spodnje Štajerske odkoder je prišla na Kranjsko. Po Dolenjskem se je niso iznebili do leta 1650. Nikjer pa ni divjala huje kakor v Dravljah pri Ljubljani, kjer je skoro vsa vas izumrla in je bilo v enem samem dnevu 80 mrtvih. V spomin na l. 1645 je postavljenih mnogo spomenikov, znamenj, kapelic in cerkva po vseh slovenskih krajih.

Na Kranjskem je po l. 1645 takorekoč prenehala kuga, pač pa je še divjala po sosednjih deželah. Z veliko ljutostjo je nastopila v letih 1670 in 1680 na Štajerskem. Iz Gradca so jo zanesli na Dravsko polje, v radgonsko okolico in Savinjsko dolino. V Celju je umrlo v par mesecih 74 oseb. Tu je bolezen prezimila in se z vso naglico pojavila spomladi naslednjega leta, ki je potem obiskala vsa za vso ter prišla že v aprilu 1680 v Ptuj, kjer je do konca novembra popolnoma izumrlo že 54 hiš.

Zanimiv je bil pojav kuge na Goriškem l. 1682 ker je izpričano, da je ena oseba okužila mesto in deželo. Neki hrvaški trgovec z živino je prišel iz Vidma v Šempas in tam umrl na glebe smrti, ne da bi se ugotovila bolezen. Ko je nekaj dni pozneje prišel neki Gorican prenočil v isti postelji, je nenadoma zbolel in kmalu potem v Gorici umrl. Krčmarjeva družina, ki je prvega popotnika sprejela, je skoraj vsa izumrla, in domača hči je zanesla kugo v Prvačino. Kmalu so številni slučajji bolezni pričali, da je tudi Gorica okužena. Najhuje je morila kuga v juliju in avgustu istega leta. S strogimi odredbami pa so jo proti koncu leta popolnoma zatrli.

V 18. stoletju se je kuga pojavila le mimogrede v posameznih krajih na Štajerskem in Koroškem po drugih naših krajih je ni bilo več potem. Pač pa so za Marije Terezije hudo gospodarile osepnice in legar.

Po tem kratkem pregledu kužnih časov naj navedemo še, kakšna zdravila so ljudje rabili proti tej strašni bolezni. Če tudi jih je žalostna izkušnja vedno iznova poučila, da proti kugi ni nobenega sredstva, so se vendar oprijemali raznih zdravil; izmed katerih so nekatera dobila celo velik sloves, ki pa nam tudi kažejo, na kako nizki stopnji je bila tedaj zdravniška veda.

Za bule so rabili razne obliže in priporočali piti terjakov ali podleskov čaj. V neki zdravniški knjigi pa najdemo celo zapisane te le pripomočke: Na tešče pij svojo vodo, ker ta prežene iz želodca gnilo in odpre jetra in čreva. Ako čutiš, da je zrak okoli tebe okužen, drgni se pogosto ob kozla, ki hudo smrdi, ali pa pojdi duhat zrak na stranišče.

Nekaj časa so kot najboljšo sredstvo slovele krateče in krote. Zdravniki in drugi ljudje so jih lovili med šmarinami mušami, češ, da ta žival dobro vleče na se kužni strup. Natikali so jih na količke, posušili na soncu potem pa dobro stolkli. Pravi stoletnih krateč so gospoda in kmetje nosili v svilnatih mešičkih na srčni jamic. Nekateri pa so nosili kar cele krote obešene okoli vratu. Drugi so jih pa kuhali na mleku in kisu in vse skupaj pojedli, ali pa namazali na obliž ter devali na kužne rane.

Radi hude nalezljivosti kužnih bolezni pa je veljalo pravi-

lo: Ognj se ob času kuge kakor hitro mogoče vsakega sumljivo bolnega in beži iz okužene hiše. Radi tega je nastal med ljudstvom pregovor: Če kuga pride v deželo, kupi si par novih čevljev in beži tako daleč, da se ti strga jo podplati.

Plemiči so jo res brž potegnili iz mest in se pozapirli po svojih gradovih, kamor niso zlepu pustili tujca. Če se je kdo pri bližal gradu so ga prepočili s strelji. Kadar se je pojavila kuga v mestu ali vasi, je prišla naglo straža in nihče ni smel več izstopiti iz okužene kraja in nihče čez prag hiše, kjer je bil z apnom napravljen bel križ na vratih, znamenje, da notri že roji morilka. Zapri so (Nadaljevanje na 3. strani)

USLUŽNI NEMCI

LONDON, 3. januarja. — Nemški propagandni minister Joseph Goebbels je pričel oddajati kratkovalne programe za ameriško vojaštvo v severni Afriki. Poslušalci v Londonu, ki so danes naravnali svoje aparate na dolžino berlinske oddaje, so slišali orkester igrati "Home, Sweet Home," "Over There" in "Keep the Home Fires Burning."

POSŁANIK DR. CANKAR NAZAJ IZ LONDONA
NEW YORK, 30. decembra. — (JIC) — Jugoslovanski Poslanik v Ottawi, Izidor Cankar, se je povrnil pred par dnevi iz Londona, kjer se je mudil nekaj dni.

Uradniki

Društvo Tabor št. 139 SNP je izvolilo za leto 1943 sledeči odbor: — Predsednik Frank Štemberger, podpredsednik Rudy Rožanc, tajnik Anton Zeleznik st., blagajnik John Vatorvec, zapisničarica Rose Vatorvec, nadzorni odbor: Predsednik John Fabjančič, Anton Zeleznik ml., Rudy Rožanc, bolniški nadzornik Frank Lukač, društveni zdravniki: dr. A. J. Perkovič, dr. Viktorin, dr. Šinko, dr. Vovk. Seje se vršijo vsako tretjo nedeljo v mesecu dopoldne v Slovenski delavski dvorani na Prince Ave.

Novi uradniki

Društvo Jugoslav Camp št. 293 WOW je na svoji letni seji izvolilo sledeče uradnike za leto 1943: Predsednik John Tavcar, podpredsednik Frank Zalokat ml., tajnik Anton Zakrajšek, 7603 Cornelia Ave., blagajnik in zapisničar Wm. Candon, nadzorni odbor: Anton Sraj, predsednik, John Znidaršič in Jack Selan. Anton Zakrajšek je zastopnik za konferenco S.N.D., klub društev SND in za Prosvetni klub SND, zastopnik za Cankarjevo ustanovo Anton Sraj.

Oubenem se je odobrilo darilo sledečim organizacijam: Slov. narod. čitalnici \$6, Cankarjevi ustanovi \$3, Prosvetnemu klubu \$120, Slov. pomožni akciji \$10, ameriškemu Rdečemu križu \$1 in kupilo se je za \$500 vojnih bondov. Seje se vršijo vsako drugo soboto v mesecu v S.N.D. soba št. 4.

AMERICA IN 1950

IF THE AXIS WINS . . .

... you'll still be in a uniform, whether you're a man, woman, or child. And your immediate superior won't be a hard-boiled American sergeant—he'll be a Nazi gaulter, a storm trooper or a swaggering Japanese militarist.

IF AMERICA WINS . . .

... you can be certain that your loved ones now in uniform will be back with you, working at their old jobs and enjoying life as only Americans can. And to get that form of life, you have to support your government now, by investing 10% of your money in War Bonds.

U. S. Treasury Dept.

Stoletnica Čajkovskega

Ruska glasba si je šele v naj-novejšem času pridobila velik sloves v srednji in zapadni Evropi. Njeno prodiranje na zapad je bilo počasno. Tudi za njo je nekaj časa veljalo, kar velja za slovanske literature delno še dandanes: slavica non leguntur.

Eden največjih glasbenih genijev ruskega naroda je Peter Iljič Čajkovskij, čigar stoletnice rojstva se spominjamo v teh dneh. Tudi njegovo genialno delo ni še izven Rusije tako znano in tolikan uvaževano, kakor bi naj bilo po svoji resnični vrednosti in svojem originalnem doprinosu v zakladnico svetovne glasbe. Vzeti smo v roke Laroussovo šolsko zgodovino glasbe in ta francoski glasbeni priročnik Čajkovskega sploh ne omenja! Ernsta Bruckena "Die Musik der Nationen", sicer resno in kvalitetno delo, mu odmerja komaj pol strani. Tako zapostavljanje Čajkovskega je prej posledica nevednosti, kakor pa načelnega prezira. Vzlic temu je P. I. Čajkovskij danes bolj znan kakor je bil kdaj prej in njegova glasbena slava neugnano raste. Velik uspeh je dosegel film, ki kaže njegovo dramatično življenje in naporno pot k uspehu. Prav tako vidimo v literaturi vrsto novih knjig, ki se bavijo z njim bodisi v obliki studij, bodisi kot življenjepisni romani, kakor je n. pr. Klaus Manna "Symphonie pathétique," ki jo imamo tudi v slovenskem prevodu Vlad. Levstika. Pri nas se je takisto pojavil poizkus dramatizirati življenjsko usodo Čajkovskega (Ivan Mrak).

Peter I. Čajkovskij je nadaljeval v ruski glasbi smer, ki jo je začel njegov predhodnik Mihajl Glinka (1804-57), avtor slovesnih oper "Zivljenje za carja" in "Ruslan in Ljudmila." Medtem ko so se njegovi predhodniki morda pod vplivom slavjanofilske ideologije — močno naslanjali na ruski glasbeni folklor, je Čajkovskij priključil rusko glasbo zapadnemu stilnemu razvoju in ji tako dal nadih internacionalnosti. Vzlic temu pa tudi on ni mogel in menda tudi ni hotel zapustiti ruskih duhovnih

tal. Kljub vsemu svetovljanstvu čutimo v skladbah Čajkovskega bolj ali manj razločni utrip ruskega srca, sled ruske ljudske glasbe.

V guberniji Vjatka dne 6. maja 1840 rojeni Peter Iljič Čajkovskij je umrl leta 1893. Ustvaril je obsežno in za rusko glasbo izredno pomenljivo delo. Obsega poleg številnih miniaturnih skladb in glasbenih kramljanj tudi velika simfonična dela, izmed katerih sta si petta simfonija in "Symphonie pathétique" pridobili svetovni sloves in vedno znova navdušujejo ta občinstvo v koncertnih dvoranah vseh evropskih središč. Njegova opera "Evgenij Onegin," ki jo je spisal l. 1877 po slovečem epu A. S. Puškina, in njegova komična opera "Pikova dama" sodita v "železni repertoar" evropskih opernih gledališč. Izmed ostalih skladb so posebno znani trije klavirski koncerti, zlasti klavirski trio "A la memoire d'un grand artiste." Vse skladbe razodevajo komponistov ognjeviti temperament, genialno iznajdljivost in nedosegljivo izrazno silo.

Stoletnica P. I. Čajkovskega je praznik ne le ruske glasbe, marveč vsega evropskega glasbenega življenja. Če ne bi bil današnji položaj izjemno težaven, bi ta datum vzbudil nedvomno še večje in širše odmeve, kakor ga vzbuja v sedanjem zamaženem času, pred prepado one civilizacije, ki jo je poveljevala tudi nesmrtna muzika Čajkovskega!

Nekaj za našo obleko

Moške obleke očistimo na ta način, da jih najprvo dobro iztepemo in izkrtamo, potem jih damo na likalno desko, ki smo nanjo napeli varovalno blago, in jih skrbno okrtamo z mešanico iz amonijaka, octovega etra in mehke vode. Napravimo si razstopino 50 g amonijaka in 15 g octovega etra in je vzamemo za eno žlico na vsak deciliter vode. Obleko je treba potem okrtati še s čisto vodo. Ne sme postati popolnoma mokra, posušiti jo moramo v prepihu, končno jo še zlikamo.

Kadar čistimo madeže z bencinom, položimo pod tisto mesto kos mehkega blaga, da vselej vaze bencin z raztopljeno ne-

Novi ladji

Na sliki vidimo dvoje novih ladij nosilk letal, ki sta bili nedavno splovljeni na morje. Ladja na vrhu se imenuje Belleau Woods, spodnja pa je Bunker Hill.

snago. Tako se nam ne bodo delali bencinski robovi na obleki. Rokavice iz pralnega usnja ostanajo po pranju bele, če damo mlačni izpiralni vodi nekoliko kapljic glicerina, ki ga moramo pošteno primešati.

Zamet se osveži, če ga pridržimo nad posodo z vrelo vodo, dokler ne postane popolnoma vlažen. Potem ga povlečemo preko vročega likalnika, ki smo ga postavili narobe.

Skrobu dodamo nekoliko kapljic glicerina, da dobi naškrobljeno perilo lep sijaj.

Kužne bolezni v srednjem veku po naših krajih

(Nadaljevanje z 2. strani)

vsakega, ki je le količjak prekršil "kužni red". Po hišah in ulicah so pridno snajžili, sobe prekaljati z brinjem in na dvoriščih so kurili grmade, da bi tako razkužili zrak. V mestih so tudi z lesenimi ploti ali pregradami ločili okužene dele od ostalega mesta ter nagovarjali meščane naj se izselijo v samotne kraje na deželo.

Deželne meje so ob času kuge povsod zastražili z vojniki. Strogo je bilo prepovedano prestopiti mejo po stranskih ali gorskih stezah. Vse ladje po rekah, ki niso bile pod nadzorstvom so morale ostati na suhem.

Posebno pazno so stražili vojaki pri jezovih, da niso ljudje uhajali čez reke. Vsak tujec je moral priti torej po glavni cesti. Pri njegovem prihodu na mejo so najprej zakurili ogenj, da je švigal med njim in med stražo. Od daleč so se potem oboji razgovarjali z glasnim vpitjem kaj hočejo. Bolne potnike in take, ki so prišli iz okuženega kraja so zavrnili. Zdravi so se morali izkazati z izpraznjenimi ali "fede", da so nesumljivi. Potem so šli po šest tednov v kolibo za kontumac, preden so smeli iti dalje. Kadar je prišla pošta do meje so obesili pisma na dolg drog in jih tako podali čez mejo straži. Ta je pisma odprla in jih dobro prekaljala nad brinjevim plamenom ali pa nad kisovo soparo,

da je zadušila kužnino; nato jih spet zaprla in odposlala.

Tudi razno blago so na ta način razkuževali. Platno so na meji preprali in posušili. Suhe sadike, kavo, riž itd. so presipavali po šest tednov; zavoje so oprali ali pa sežgali in napravili nove. Kože, kožuho in očeje je bilo prepovedano prevažati. Kovinast denar so drgnili z milom in soljo, češ, da je najbolj nevarna reč, kroži med ljudmi in se ga od potnih rok najlažje prime kuga.

Umevno, da so vse te varnostne odredbe zelo ovirale trgovski promet. Zato je kuga vselej zelo oškodovala gospodarski življenje in razdružila vse socialne veze.

Ob kužnih časih je zlasti manjkalo strežnikov in zdravnikov. Večkrat so izpuščali jetnike, da so kužnim postregli. O kranjskih zdravnikih se do polovice 16. stoletja komaj sme govoriti, ker ta čas je imela Ljubljana samo enega, ki je zato imel na vratu vso deželo. Novo mesto je dobilo svojega prvega zdravnika leta 1569. Nav-

adne ljudi so zdravili mazači in brivci z domačimi sredstvi. Za obiske pri kužnih bolnikih so imeli posebno opravo. Nosili so dolgo haljo iz povišenega platna in velike irhaste rokavice. Obraz so si zagrinjali z obrazino (larfo, masko), ki je imela vsi veliko nosnico in steklena očala. V nosnico so nadevali raznih močnih dišav: limone, melise, mente, pelina in drugo. Okužencev se niso dotikali z roko, ampak jih tipali s palico in dajali ukaze, kar je bilo še bolj mučno za nesrečne bolnike.

Iz vsega pa je razvidno, da so se oblasti dovolj trudile, da bi vzdržale red in da bi po možnosti zatrle ali vsaj omejile strahno bolezen, ki je napravljala v nekdanjih časih toliko gorja. Toda zdravstvene razmere in še bolj splošna nevednost tedanje dobe sta vzrok, da je kuga strahovito morila v prejšnjih stoletjih. Danes si niti predstavljati ne moremo gorja, ki so ga pretrpeli ljudje v tedanji dobi, in ni čudno če so se v obupu vdajali tudi raznovrstnemu praznovanju.

Društveni KOLEDAR

JANUARY

1. januarja, petek. — The Macabees Red Jackets. — Plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Avenue.

2. januarja, sobota. — Napredne Slovenke št. 137 S. N. P. J. — Plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

16. januarja, sobota. — Glasbena Matica. — Plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Avenue.

17. januarja, nedelja. — Proslava 30-letnice društva Glasbena Matica. — Plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

20. februarja, sobota. — Kartona zabava društva "Cvetovi Noble" št. 450 S. N. P. J. v pomoč slovenski pomožni akciji, v Slovenskem društvenem domu na Reher Ave.

23. januarja, sobota. — Društvo Kristusa Kralja. — Plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

24. januarja, nedelja. — Dramsko društvo "Ivan Cankar", predstava in ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

29. januarja, petek. — Rooseveltov Dance v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

30. januarja, sobota. — St. Vitus Boosters Club. — Plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

30. januarja, sobota. — Plesna veselica podružnice št. 3 — S. M. Z. v Slovenskem domu, na Holmes Ave.

FEBRUARY

6. februarja, sobota. — Društvo "France Prešeren" št. 17, S. D. Z. — Plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

6. februarja, sobota. — Utopians S. N. P. J. — ples v S. del. Domu, na Waterloo Rd.

7. februarja, nedelja. — Verovšek — prireditel v Slovenskem delavskem domu Waterloo Rd.

7. februarja, nedelja. — Dramsko zbor "Abrašević" — predstava in ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

13. februarja, sobota. — Plesna veselica društva "Cleveland" št. 126 S. N. P. J., v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.

14. februarja, nedelja. — Čitalnica S. D. D. — prireditel v Slovenskem delavskem domu, na Waterloo Road.

14. februarja, nedelja. — Društvo "Ribnica" št. 12 S. D. Z. praznuje svojo 30. obletnico v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Avenue.

20. februarja, sobota. — Društvo "Loška dolina" — Plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

27. februarja, sobota. — Društvo "Danica" št. 11 S. D. Z. Plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma, na St. Clair Ave.

28. februarja, nedelja. — Dramski zbor "Ivan Cankar" — Predstava v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

MARCH

6. marca, sobota. — Blejsko jezero št. 59 S. D. Z. — prireditel v Slovenskem delavskem domu.

Mali oglasi

Izurjeni operatorji

na
BORING MILLS
(Horizontal in Vertical)

ASSEMBLERS
STROJNEGA ORODJA

Plača na uro, poleg "overtime."
Če ste sedaj zaposleni pri obrambnem delu, se ne priglasi.

Wellman Engineering
7000 CENTRAL

MOŠKI IN ŽENSKÉ

za čistiti

urade v poslopih
ob večerih

Stalno delo. Dobra plača na uro

Zglasite se v ponedeljek

AETNA WINDOW
CLEANING CO.

1430 East 27th St.
od Superior Ave.

Išče se

starejšo žensko, ki bi skrbela za bolno ženo. Dve osebi v družini. — Zglasite se na 327 East 214 St., Euclid, Ohio, ali pokličite IVanhoe 2301.

Oblak Furniture Co.

Trgovina s pohištvo
Pohištvo in vse potrebščine
za dom
6612 ST. CLAIR AVE.
HENDERSON 2978

Ako iščete

dobrega popraviljalca za vaše čevlje, pridite k nam. Vedno prvo vrstno delo. Popravljamo stare čevlje ter imamo polno zalogo finih, novih moških čevljev. Cene zmerene.

FRANK MARZLIKAR
16131 St. Clair Ave.

VSE KARKOLI

potrebuje se od zobozdravnika, bodi izvlečenje zob, polnjenje zob in enako lahko dobite v vašem polno zadovoljstvo pri dr. Župniku, ne da bi izgubili pri tem dosti časa. Vse delo je narejeno, kadar vam čas pripušča. Uradni naslov:

6131 St. Clair Ave.

vhod na 62. cesti

Knaufovo poslopje

TRGANJE IN BOLEČINE V MISICAH?

Hitro pomoč dobite s Pain-Expeller-jem, čudovitim mazilom, ki ga robijo tisoč. Nad 18 milijonov prodanih steklenic je dokaz njegove dobljivosti. Zahtevajte pravi Pain-Expeller s Sidorom na etiketi.

PAIN-EXPELLER

NAZNANILO IN ZAHVALA

S tužnim srcem naznanjam žalostno vest, da je umrl moj soprog

MATT LESKOVIC,
dne 27. nov., 1942

Bil je skrben mož in dober oče mojim otrokom. Doma je bil iz Rovt, p. d. Skandrov. Zapuščala enega brata tukaj, Joe Leskovic in več bližnjih sorodnikov, v starem kraju več bratov in sestra.

Dolžnost me veže, da se zahvalim vsem za krasne vence. Hvala tudi vsem, kateri sta ga obiskovali ob času njegove bolezni in ga prišli pokopiti, ko je ležal na mrtvaškem odru. Hvala tudi vsem, kateri ste ga spremlili k zadnjemu počitku. Pogreb se je vršil po katoliških obredih.

Torej, še enkrat hvala vsem skupaj. Tebi pa kličemo: Počivaj v miru v ameriški zemlji! Johana Leskovic, soproga, Girard, Ohio.

Podprimo borbo Amerike za demokracijo in svobodo sveta z nakupom vojnih bondev in vojnovarovalnih znakov!

Mali oglasi

Ne trpite vsled bolečih kit

Nepotrebno je trpeti bolečin vnetih kit, ki nastanejo vsled prehlada ali težkega dela. Johnson's Red Cross Plaster nudi učinkovito olajšavo hitro, ekonomično. Poslužite se takoj olajšalne toplote in lahke opore Johnson's Plaster.

Produkt Johnson & Johnson, največji izdelovalci kirurških pripomočkov na svetu.

JOHNSON'S
RED CROSS
PLASTER

4-sobno stanovanje

v okrožju med St. Clair in Superior Ave. in E. 60 Street in Ansel road išče mlad par brez otrok. Sporočite svoj naslov Enakopravnosti.

Išče se

voznika za razvažanje. — Zglasite se pri DOUBLE EAGLE BOTTLING CO., 6517 St. Clair Ave.

Naprodaj

so nova drva za kurivo. Velika skladišnica za \$4.00 iz tovarne. Pokličite LI. 2067.

Išče se ženske

za čiščenje uradov ob večerih. Ni treba biti državljanka. 7-urno delo. Zglasite se v sobi št. 605, Society for Savings posloppje, Public Square.

What You Buy With
WAR BONDS

Mines, either "floating" or magnetic, are probably the most effective weapons to guard approaches to our harbors. So-called "floating" mines are anchored by a steel cable and ride below the surface of the water. They must be struck by a ship to explode.

Magnetic mines contain a magnetic needle which completes an electric circuit when the steel hull of a ship approaches. Our Navy uses thousands of these mines and their cost, for that reason, runs into the thousands of dollars. But your purchase of War Bonds will help pay for these guardians of our coastal waters. INVEST AT LEAST TEN PERCENT of your income in War Bonds every payday and become a member of the patriotic Ten Percent Club. U. S. Treasury Department

Scratching

Relieve Itch Fast or Money Back
For quick relief from itching caused by eczema, athlete's foot, scabies, pimples and other annoying skin troubles, use cooling, medicated, liquid D. D. D. PRESCRIPTION. A doctor's formula. Greaseless and stainless. Soothes, comforts and quickly calms intense itching. 35c trial bottle proves it, or money back. Don't suffer. Ask your druggist today for D. D. D. PRESCRIPTION.

Mix Lemon Juice
AT HOME
TO RELIEVE
RHEUMATIC PAINS

Money Back — If This Recipe Fails
Good news travels fast—many of the thousands of folks who now take lemon juice for rheumatic pains have found that by adding two tablespoons of Allenru to one tablespoonful of lemon juice in a glass of water, they get faster relief for the aches and pains caused by rheumatism, lumbago. It's no surprise either, for Allenru is a 15 year old formula to relieve rheumatic aches and pains. In fact—if it does not help—your money back. What could be fairer? Get Allenru today at any live druggist. Only 50 cents—Do It Now.

SQUIRE EDGEATE — Get a "No-Sparking" Sign

BY LOUIS RICH

ALOJZ KRAIGHER

MLADA
LJUBEZEN

Miro sem držal v naročju in jo skušal poljubljati. Ona se mi je zibala na kolenih in me gledala smehljajoče in vprašujoče... Nenadoma je vstala in si popravila lase:

"Saj ne bo nič z nama, Tomo!"

"Zakaj ne?" — Skušal sem jo zopet ujeti; tedaj se je oglašilo od vile sem:

"Mira, komm doch, komm!" Zvečer v zdraviliškem domu, Tomo! Mi pridemo ob devetih!"

Že je izginila za drevjem... in jaz sem šel po svojih potih... Duh mi je bil še bolj odsoten in še bolj nemaren, čisto brez želja.

Zvečer je prišla Mira s precej veliko družbo. K meni se ni ozrla, morda me ni videla. A zapazila me je Mara in mi pokimala. Moral sem se ji zasmešiti: — pošepetala je nekaj svoji materi in mi pomignila, naj pridem k mizi. — Mira ni bila prišla s stariši. Blejčevi so bili v nekem štajerskem kopališču. Ona pa je dosegla s svojo trmoglavostjo in samovoljnostjo, da je šla z Maro in njeno materjo sem doli... Ali je prišla radi mene v Opatijo? Gotovo ne. Prišla je, da je skupaj z Maro, in ker si je več obetala od svetovne slave tega morskega kopališča nego od onega na štajerskem...

Tu so se bili takoj pridružili bogati rodbini iz Gradca, ki je stanovala v isti vili. Sin je bil eleganten gizdavec, ne lep ne grd, a samozavesten, živahen in šaliv. Mira je sedela poleg njega in se mu smejala z istimi bleščečimi, občudujočimi očmi kot nekdaj meni... Pogovor je bil nemški. Parkrat sem se ironično nasmešnil, ker se je Mira zmotila v členu. A še ta ironija je bila strašno klaverna in brez moči... Pri Mari je sedel krasen Grk; še nikdar nisem videl tako lepega človeka. A bil je najbrže bolan, neka otožnost mu je gledala iz oči. Mara pa je kar visela s pogledi na njegovem obrazu... Adijo, Miramar!

Ko sem zjutraj vstal, sem se napravil k Miri. Ne vem, zakaj, ne vem, čemu, — a noge so me same nesle... Ali sem hotel se dokazov, da nimam ničesar več pri nji, niti ene žilice njenega bitja?... in da sem ji že tujec, ko da so pretekla desetletja od zadnjega poljuba in da je bil še tisti — prisiljen in zlagan?...

Srečal sem jo že na cesti. Peljala se je graški gimnazijom v majhni kočijici; on je vodil dvoje ličnih ponijev. Videla me je in se nasmešnila ter mi zaklicala besedo, ki je nisem razumel. Jaz pa sem imel občutek, da je padla k mojim nogam drobtinica z bogato obloženo mizo... Za njima se je peljala v večjem vozu vsa ostala družba. Tej sem se umaknil za vogal sosednje hiše...

Če je bil ta sestanek z Miro morda še potreben — vsaj kot zaključek najine ljubezni — ljubezni; ne morem najti opravičbe, zakaj sem — klada brez ponosa! — še enkrat lezel k njenim nogam?... Ali sem bil — narobe! — preponosen, predomišljal, da bi verjel v izdajstvo svoje ljubice? — Ali sem bil upal, da bo po razočaranjih drugod naenkrat zopet skopnela za menoj in se mi skesana vrgla v naročaj? — Kar sem mislil, kar sem upal, — vse je bilo preneumno, prebudalasto in preneslano, da bi si kedaj odpustil to ponižanje!...

Po počitnicah je bila abiturijentska veselica. Vedel sem, da se je Miramar udeležila. Zato sem bil prvotno sklenil, da ostanem rajši doma. Odpeljal sem se ce-

lo za nekaj dni k sorodnikom na kmete. In vendar — sem bil nazadnje tam!... A kako nerodno in nezrelo sem uprizoril vso to stvar! — Vrag vedi, — ali sem nalašč tako napravil, ali je bil samo slučaj, da sem prišel šele zadnji dan domov, — in še to — zvečer ob polenajstih?... Naglo sem se preoblekel in hitel na plesišče. Strašno se mi je mudilo. Še-le v dvorani sem si natikal rokavice... In kakor bi bil vedel, kje je Mira, in kakor bi bil zmenjen z njo, — naravnost k nji sem jo udaril... Z majhnim halomjem so me sprejeli. Presenečenje, — ali je bilo razočaranje? — zadrega?... Nekaj častnikov je stalo poleg. Spoznal sem samo Praznika, ki se je kretal okoli Mare in le z očmi požiral Miro, — ki je bila čudovito lepa... Dobro se spominjam samo izraza v obrazu Blejčevke. Smehljala se mi je prijazno — in vendar obenem kislo, — češ: — čemu prihajaš motit?... Godba je zaigrala. Zapel sem si še zadnji gumb na rokavici in se priklonil Miri... Plesala sva molče, zaman sem iskal besede. Ko sva prišla naokoli, je čakal tam poročnik, mlad in golobrad, ves zagorel. Ni ravno silil, — a Mira se mi je zahvalila in se oklenila njega... Bil sem malo omotičen; — naenkrat je zazevala praznina v meni, duh mi je bil odsoten in nemaren — kakor brez želja... Čakal sem, da bi zaplesal z Maro. Kadar je prišla mimo, me je žalostno pogledala, — ko da se ji smilim. Ali je imela ona slabost vest za Miro? — A plesal nisem z njo, vsakikrat mi jo je kdo odvedel... In to je bil zadnji ples pred odmorom o polnoči. Pozneje so volile ženske... Jaz sem sedel. Plesal sem bil edino z Miro, a nje ni bilo blizu. Mara bi bila prišla pomne, — že iz usmiljenja, kakor so pripovedovale njene oči; a imela je dovolj opravka, da se je odzvala vsem svojim plesalcem izpred polnoči... In obsedel sem. Top sem bil, polomljen, — kakor ptič, ki so mu otrpeli peroti...

Ali je bila to ljubezen, Javor?

Seveda ne, — po tvojem je bila otročarija. Po mojem bi bila lahko — ljubezen za življenje.

A to je struna, ki ne odmeva v tebi. Zate je trenutek več nego večnost. In nazadnje: — morda imaš prav! Bolje: lep trenutek nego taka tožna večnost! Ali je ženska sploh ustvarjena za več-

nost? Roža je, diši; a — duše nimajo. Utrgaj jo, izžmi, — in vrzi v jarek! — V dveh mesecih, prijatelj, — v dveh mesecih je imela Mira za menoj — že tretjega čestilca! Ali je taka ženska sploh sposobna za ljubezen? — Niti za trenutek, za ljubezen v tvojem zmislu ni sposobna. Poljubljati ne zna in ni ji za poljub. Slasti, razkošja menda ne občuti. Tako neznan-

sko plitko je vse pri nji, površno in zunanje, da bi jo skoraj imel za jalov cvet, ki je lep samo za oko, vonjav samo za nos, — nerodovitnost je njegovo znamenje. — Njena ličeca sem bil primerjal nekdaj breskvici, oni temno-rdeči breskvici, ki ji proseva žametnen karmin skozi sivkast pajčolan iz voljne dlake.

A take so tudi vrtnice. In Mira je menda vrtnica, stolista, vrtnica, brez brazde in brez pesti; namenjena zunanemu uživanju, minljivosti brez živega nadaljevanja, brez živega spomina v plodu; brez notranje lepote, brez notranjega namena in pomena, brez žive večnolepe duše. In ker je njena lepota samo zunanja in ker jo mdrejo uživati samo zunanji čuti, zato je treba, da prehaja iz roke v roko in da menjava občudovalce; saj se more le na ta način živiti v to življenje in izživeti v tem življenju, ker si tako vsaj pomnoži spomin v sodobnikih, ko si ga ne more podaljšati v brezkončnosti potomstva...

Ti se mi smeješ, Javor! Ti se rogaš ob jokavanju moje izdane in zavrnjene ljubezni! — Bog te ne kaznuj in ti ne plačaj nemilo za nedrago! — Čemu sem ti pripovedoval to zgodbo? Zato, da se boš še malo krčeviteje oprjel načel don-juanskega zavojatelja in zapeljivca ter

brezbobnega nezvestnika. In prav imaš! Dokler ti je opravka z ženskami, katerim je ljubezen boj, — z ženskami, ki si jim tudi ti samo divjačina, — in ne divjačina za dober obed, temveč za pust in suhoparen zakon, — dotlej le laži in slepari, varaj in izdajaj, — da pomaščuješ nas, ki smo nedolžnejša divjačina, nedolžni kakor ribe v vodi, in ki zacepetamo nevede in nehote v spolzkih mrežah zapeljivih ribaric...

In vendar, Javor! Ko bi srečal žensko, — globoko, nesebično, duhapolno; z veliko in bogato dušo! — pa bi se žrtvovala zate in bi te vzljubila s toliko ljubeznijo, da bi ne videla naprej in ne nazaj in bi prenesla zate vse na svetu — sramoto in pogin, zločin in kazen! — Ali bi ji ne daroval življenja, Javor? Ali bi se ne odrekel hudiču in njegovim angeljem, plehkoti enodnevnih ljubic, grehiti bolnih žensk, pijanosti in razuzdanosti vlačug, — za eno samo vse izpolnjujočo — veliko ljubezen? — Ne reci: ne, moj dragi! Ne reci, da se ne zarečeš! Saj mora biti tudi v tvojem življenju nekaj stopnjevanja in morda te privede zoper tvojo voljo do najvišjega. — Jaz pa sem ustvarjen — zdi se mi, — da hrepenim in iščem in stremim navzgor. In čeprav doživljam razočaranje za razočaranjem, je vendar neomajna moja vera, da še najdem otok blaženih, kjer mi zapoje rajska ptica — visoko pesem! —

Tako sem se ti izpovedal, vidiš, — in izjokal. Ti pa poročeš: — Otrok si, nezrel in nečen otrok! Ko bi bil znal, kar mora znati fant od fare, bi si bil vzel, kar je fantovega! In ko bi si ne bila dala zjeti, ki jo bil zapustil in bi ji bil pokazal figo; — potem bi bila ona jokala mesto tebe! —

No, — Bog te živi, dragi Javor! Resnično mi je žal, da nisem — fant od fare! Srčen pozdrav! Tvoj Tomo Žitnik. Na Dunaju, pred veliko nočjo 190...

V.

Še isto leto, ko je opisal Tomo Javorniku svojo ljubezen z Miro, se je seznanil o velikih počitnicah z Vero Pavlinovo.

Po oni osmošolski "otročariji" ni ničesar posebnega več doživel. Na Dunaju je prodal svo-

Počitek v puščavi

Na sliki vidimo ameriški tank, ki ga vporabljajo Novozelandski v Libiji. Po 60 ur trajajočih bojih je moštvo kakor umrlo popadalo ob tanku na tla ter na mestu zaspalo.

brezbobnega nezvestnika. In prav imaš! Dokler ti je opravka z ženskami, katerim je ljubezen boj, — z ženskami, ki si jim tudi ti samo divjačina, — in ne divjačina za dober obed, temveč za pust in suhoparen zakon, — dotlej le laži in slepari, varaj in izdajaj, — da pomaščuješ nas, ki smo nedolžnejša divjačina, nedolžni kakor ribe v vodi, in ki zacepetamo nevede in nehote v spolzkih mrežah zapeljivih ribaric...

In vendar, Javor! Ko bi srečal žensko, — globoko, nesebično, duhapolno; z veliko in bogato dušo! — pa bi se žrtvovala zate in bi te vzljubila s toliko ljubeznijo, da bi ne videla naprej in ne nazaj in bi prenesla zate vse na svetu — sramoto in pogin, zločin in kazen! — Ali bi ji ne daroval življenja, Javor? Ali bi se ne odrekel hudiču in njegovim angeljem, plehkoti enodnevnih ljubic, grehiti bolnih žensk, pijanosti in razuzdanosti vlačug, — za eno samo vse izpolnjujočo — veliko ljubezen? — Ne reci: ne, moj dragi! Ne reci, da se ne zarečeš! Saj mora biti tudi v tvojem življenju nekaj stopnjevanja in morda te privede zoper tvojo voljo do najvišjega. — Jaz pa sem ustvarjen — zdi se mi, — da hrepenim in iščem in stremim navzgor. In čeprav doživljam razočaranje za razočaranjem, je vendar neomajna moja vera, da še najdem otok blaženih, kjer mi zapoje rajska ptica — visoko pesem! —

Tako sem se ti izpovedal, vidiš, — in izjokal. Ti pa poročeš: — Otrok si, nezrel in nečen otrok! Ko bi bil znal, kar mora znati fant od fare, bi si bil vzel, kar je fantovega! In ko bi si ne bila dala zjeti, ki jo bil zapustil in bi ji bil pokazal figo; — potem bi bila ona jokala mesto tebe! —

No, — Bog te živi, dragi Javor! Resnično mi je žal, da nisem — fant od fare! Srčen pozdrav! Tvoj Tomo Žitnik. Na Dunaju, pred veliko nočjo 190...

V.

Še isto leto, ko je opisal Tomo Javorniku svojo ljubezen z Miro, se je seznanil o velikih počitnicah z Vero Pavlinovo.

Po oni osmošolski "otročariji" ni ničesar posebnega več doživel. Na Dunaju je prodal svo-

jo nedolžnost — zelo po ceni, brez nesreče, a tudi skoraj brez užitka. Tuintam se je posmuknil okoli brhkejša natakarike in ji ukradel kak poljubček; a dogajalo se je samo slučajno in tako površno, da ni moglo priti do razvitka. Meščanska dekleta so mu bila vsa preveč obrzdana, naivna, svetohlinska in narobe — vsa preveč prebrisana, sebična in zahrbtna, predvsem pa — neodkritosrčna. Ko bi bila vsaj nekoliko duhovitejša in ne tako neznošno plitka in vsakdanja! Ni je našel, da bi mogel z njo razpravljati o vprašanjih, ki so ga najbolj zanimala, o katerih je predebatiral dneve in noči po dunajskih kavarnah in gostilnicah. Resnica je pa tudi, da skoraj ni imel časa za dekleta. Iskal je zmerom le mladeniške in moške družbe, potapljač se v krokanju in ponočevanju. Ni je premagal one radovednosti, ki goni dečka, ko dorase do mladeniča, da se ogleda in dožene, kako je pravzaprav s to zagonetko: biti mož. Čim bolj se je čutil deškega, nezrelega, celo otroč-

jega, tem bolj ga je mikalo možakarstvo in kajpada najbolj možakarske zablude in strasti. Za doživljaje z ženskami je bil premalo goden, presramežljiv in preboječ; zato je živel skoraj izključno alkoholu, nikotinu, kartam, političnim, estetičnim, etičnim in znanstvenim debatam. — V onih velikih počitnicah pa je bil naenkrat zopet v ženski družbi.

Tedaj je njegova mati po dolgem času izjemoma pogledala nekolikokrat v ljubljansko družbo. Izvabila jo je notarja Nikolaja Zorka starejša hčerka Mila, žena zdravnika doktorja Juvana. Imela je z njo neke tajne in prav posebne namene, ki pa so se izjalovili. A Tomo se je medtem udomačil pri notarjevih in je zahajal še nadalje v hišo.

Vera Pavlinova je bila nekažnena Zorkova sorodnica in je vzgajala njegovi mlajši hčerki Dano in Nado. Ni bila ravno najpopolnejša lepota; a bila je pristrčna in iskrena, da ji je bilo vse prijazno in naklonjeno. Drobna in nežna, z gležnjem, ki

bi ga med dvema prstoma objel, je imela vendar čvrste in mišičaste ude. Bila je nekoliko bleda, a zdrava in življenja polna. Čudovito bujni, lesketajoči se kostanjevi lasje so ji obkrožali glavo, zmerom malo zmršeni, tako da so te samosvoji koderki posebej opozarjali na divoto tilnika in vratu in oblih pleč. Njen nos je bil sam zase lep, a je ležal malce nepravilno sredi ovalnega obraza s fino rezanimi usteci. Njen glavni čar je bil v očeh s sanjavi bleskom odsevajč dobroto in usmiljenje, uslužnost in požrtvovalnost. Preprosta in odkritosrčna duša je gledala iz njih ter razodevala spoznanje in razum. Za njimi pa je trepetalo kakor skrita žalost, razočaranje in nesreča.

(Dalje prihodnjik)

10% SAVED
NOW OR 100%
TAKEN BY THE
AXIS LATER!

BUY WAR BONDS

Ako iščete delo?

Ako iščete delo v kaki tovarni, ki izdeluje vojne potrebščine

ne pozabite najprej pogledati v kolono naših malih oglasov!

SKORO VSAK DAN IŠČE KAKA VOJNA INDUSTRIJA TE ALI ONE VRSTE DELAVCEV

VOJNE INDUSTRIJE, KI OGLAŠAJO V TEM DNEVNIKU IŠČEJO... POMOČ!

Kadar vprašate za delo, ne pozabite omeniti, da ste videli tozadevni oglas v Enakopravnosti

HOMER HOOPEE

Proves Wonderful
For Itching Skin

To soothe itching, burning skin, apply medicated liquid ZEMO—a Doctor's formula backed by 30 years continuous success! For ringworm symptoms, eczema, athlete's foot or blisters due to external cause, apply ZEMO freely. Soon the discomfort should disappear. Over 25,000,000 packages sold. One trial convinces. Only 35¢. Also 60¢ and \$1.00.

ZEMO

"THAT LITTLE GAME" Inter-nat'l Cartoon Co., N.Y.—By B. Link

